Klassenmanagementplan: voorbeeld

Biologie/natuurkunde, eerste klas. Een voorbeeld om aan te passen, geen echt plan van een leerkracht.

1 Opvattingen

Leerlingen gedragen zich het best wanneer ze precies weten wat er van hen verwacht wordt, wanneer ze zich gezien voelen als ze het goed doen, en wanneer een fout hersteld kan worden. Mijn taak is om gedrag aan te leren zoals ik natuurwetenschappen aanleer: uitleggen, oefenen en feedback geven.

2 Afspraken

1. Wees klaar: zit op je plek met je spullen als de bel gaat.
2. Werk hard: probeer elke opdracht en vraag om hulp als je vastloopt.
3. Respecteer mensen en materiaal: luister als iemand praat en ga zorgvuldig om met practicummateriaal.
4. Help anderen: deel wat je weet met je groepje.

3 Routines

Binnenkomen: leerlingen komen binnen, pakken de startkaart uit het bakje bij de deur en beginnen er in stilte aan.
Stiltesignaal: ik steek mijn hand op en tel af vanaf vijf. Bij nul zijn de handen leeg en kijkt iedereen naar mij.
Om hulp vragen: tijdens zelfstandig werken vraagt een leerling eerst twee klasgenoten en steekt daarna pas een hand op.
Wc: één leerling tegelijk, tekent af op het klembord, niet tijdens mijn uitleg.
Groepswerk: praten op "tafelniveau", zodat alleen je eigen groepje je hoort. De geluidsmeter op het bord laat het zien.
Eerder klaar: controleer je werk aan de hand van de succescriteria en kies daarna een uitdagingskaart.
Practicumdagen: veiligheidsbril op voordat iemand iets aanraakt. Geen bril, geen practicum.
Vertrekken: de klas vertrekt als het lokaal opgeruimd is en ik het zeg, niet als de bel gaat.

4 Positieve bevestiging

Ik geef elke les punten voor de vier afspraken, vooral voor op tijd klaarzitten aan het begin en voor anderen helpen. Leerlingen besteden punten aan privileges: een dag zelf hun plek kiezen, een dag extra voor een opdracht, hun practicumpartner kiezen. Als de hele klas een afgesproken aantal punten haalt, doen we een klassenproef naar keuze. Ik stuur elke week twee positieve berichten naar huis, zo verdeeld dat elk gezin er één krijgt vóór het eerste rapport.

5 Consequenties

1. Een blik, of naast de leerling gaan staan.
2. Een rustige herinnering aan de afspraak.
3. Een waarschuwing, genoteerd in de app, zodat ik patronen zie.
4. Een logische consequentie: de opdracht overdoen in de laatste minuten van de les, een andere plek voor de rest van de les, of practicumtijd kwijtraken bij verkeerd gebruik van materiaal.
5. Een gesprek na de les om een plan af te spreken.
6. Een bericht naar huis na de derde genoteerde waarschuwing in een week.

Vechten, pesten en onveilig gedrag tijdens het practicum gaan direct volgens de procedure van de school.

6 Inrichting

Groepjes van vier, met een plattegrond die ik elk hoofdstuk verander. De rustplek is het tafeltje bij het raam. Practicummateriaal ligt in de kast met etiketten; alleen ik open de kast met chemicaliën.

7 Ouders

Een welkomstmail in de eerste week met de vier afspraken en hoe de punten werken. Elke week goed nieuws (zie deel 4). Bij problemen bel ik eerst voordat ik mail.

8 Aanleren en evalueren

In de eerste week oefenen we de binnenkomstroutine, het stiltesignaal en de practicumroutine tot ze automatisch gaan, en de klas helpt me de voorbeelden bij elke afspraak te schrijven. Ik evalueer het plan na zes weken en na elk rapport.